

FÅRÖ HEMBYGDSFÖRENING

VERKSAMHETSÅRET 2008

FÅRÖ HEMBYGDSFÖRENING

Sabine Sten (Ordförande)
Fårö Simunds 3889, 624 67 FÅRÖ.
Tel. 0498-22 34 10
www.farohembygdsforening.se
Pg 18 60 13-9

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
TILLÖNSKAS ALLA MEDLEMMAR!

Årsmötet 2008

Vid årsmötet 24 februari 2008 i Fårö Bygdegård deltog ett 50-tal medlemmar. Erik W. Ohlsson valdes till ordförande för mötet. Per-Ove Werling till vice ordförande och Ingvar Söderdahl till sekreterare.

Efter förrättade val blev listan på Hembygdsföreningens funktionärer, som följer:

Ordförande Sabine Sten,
(även föreningens representant i Fårö Framtid)

Vice ordförande Ingvar Söderdahl
Sekreterare Erik W. Ohlsson
Vice sekreterare Tage Olsson
Kassör Ingrid Nyström
Ledamot Anders Ruthström
Ledamot John Nordberg

Revisor Britt Carlsson
Revisor Katarina Nilsson
Suppleant Anna Ekström
Suppleant Ove Gustafsson

Studieledare Aina Hjärne
Fanbärare, ord. Bengt Östman
Suppleant Ingvar Söderdahl

Stugfogde ord. Osborne Nyström
Suppleant Ragnar Kjellström
Ansvarig för båt och båthus Ove Gustafsson

Valberedning: Arne Ekström
sammankallande Sissi Jönsson
Hans Larsson

Ansvarig för hemsidan Annica Ewing

Efter mötesförhandlingarna berättade Gunnilla Brogren om ”Smånamn på Fårö”, lokalt använda namn med personanknytning.

Arbetsgrupper inom Hembygdsföreningen med ansvar för:

Bygglaget, Anders Ruthström
vårdkaseansvarig Per-Olov Grönlund
Lauter vaktstuga
Arkeologiskt Sabine Sten
Historiskt museum Tage Olsson
Nantens kvarn
Sjöräddningsmuseet, Ove Gustafsson
livräddningsbåten
Sjöräddningsmuseet, Tage Olsson
administration

Vid årsmötet 24 februari 2008 bestämdes att medlemsavgiften skall höjas år 2009 från 75 kronor till 100 kronor. Vid årsmötet presenterades Hembygdsföreningens hemsida, www.farohembygdsforening.se. Den har besökts i genomsnitt sju gånger per månad under året. Besökarna har kommit från Sverige och Japan. Styrelsen har haft åtta protokollförda möten; den 14 januari, 24 februari, 18 mars, 22 april, 27 maj, 8 juli, 4 september och 14 oktober.

Föreningen har vid årets slut 465 medlemmar, varav 97 ständiga och 15 hedersmedlemmar. Föreningen förvaltar sju byggnader; Mölnarve, Sjöräddningsmuseet och Käutaboden vid Ekeviken, Lauter vaktstuga, fiskeboden vid Djauvika, Nantens hus och kvarn vid Butlex. Hembygdsföreningen förvaltar även Bungemuseets byggnader, Kyrkstallarna i Kyrkviken och Käutaboden på Skär. Föreningens byggnader besöks av många. Den tredje gästboken, sedan år 1999,

har lagts ut i Lauter vaktstuga. I år har det även funnits gästböcker i Livräddningsmuseet och i Nantens hus. Malmgrens Bokbinderi på Fårö har tillverkat gästböckerna. Omslagsbilden till skriften i år är tagen i november då första snötäcket föll på ön, på Sudersand. Sudersand blev under året nominerad till världens andra bästa strand ef-

ter mexikanska Tulum enligt Dagens Nyheters läsarröstning om världens bästa strand. Jan Sundström har föreläst i Bygdegården om Fårö i bildkonsten och bidrar i denna skrift. Vår årligen återkommande fågel-skrubent Berndt Lundin skriver intressant om den sällsynta Blåkråkan som sågs vid Bondans i juli.

Hembygdsföreningens arbete under år 2008

Styrelsen har engagerat sig i nybyggandet och vattenfrågan på Fårö och i januari skrev styrelsen ett brev till Byggnadsnämnden, Gotlands kommun. Vid fagningen i Mölnarve 28 april deltog ett 10-tal medlemmar. Vid Sjöräddningsmuseet i Ekeviken har skogsrojning skett och vägen har förbättrats. Sjöräddningsmuseet har haft öppet lördagar och söndagar, kl. 13.00-16.00 från och med midsommardagen till och med 10 augusti. Efterfrågan på vykort har under åren varit stor och under samma-

Färgglad "Fishtëarta" i marsipan, bakad i bageriet Sylvis Döttrar.

Foto Sabine Sten.

Carl Sanælin med en gädda.
Foto. Sabine Sten.

ren har vi kunnat erbjuda besökarna kort med livräddningsbåten Skärsände som motiv. Nisse Nilsson vid Lauter har i år tillverkat en sparbössa för frivilliga bidrag, som i år gett c:a 2.500 kr.

Hembygdsföreningen har tillsammans med Fårö Framtid vänt sig till barnen på Fårö för att de också skall kunna ta del av föreningarnas aktiviteter. Den 28 februari bjöds barn och ungdomar in till Fårö skola för att tova, tälja och lyssna på sagor och mysterier från stenåldern. Den 15 juni bjöds ungdomar in till en fiskedag vid Farnavik. Under förtäring av "fishtëarta" i marsipan så fick ungdomarna höra om fiske och säljakt under stenåldern. Ungdomarna fick känna på originalkrokar, tillverkade i ben, funna på stenåldersboplatsen Ajvide i Eksta.

Styrelsen deltog i Fårö skolas sista skolavslutning 9

juni som hölls i Fårö kyrka. I samband med att de sista nio barnen slutar sin skolgång på Fårö är en era med cirka 170-årig skolgång på Fårö över.

Erik W. Ohlsson och Herman Blom ledde naturvandringen vid Alnäsa träsk 22 juni och den 6 juli ledde Sabine Sten och Majvor Östergren kulturvandringen ute vid Ryssnäs. Sommarfesten gick av stapeln 27 juli vid Nantens hus, Butlex. De populära föreläsningarna om Fårö i konsten kunde man lyssna på i år igen när Jan Sundström föreläste i Bygdegården 6 augusti. I år kunde Fårö för första gången arrangera en arkeologisk utställning som visades på Bondans under två veckor. Arbetsgruppen för Arkeologiskt Historiskt museum har under året sökt medel i fonder för att vårda och förvalta samlingarna, men fått avslag.

Den digitalisering av fotosamlingarna, som påbörjades 2007, fortsätter på privat initiativ av Lars Kallander, Stockholm. I augusti uppvaktade styrelsen kommunalrådet Eva

Nypelius och kulturnämndens ordförande Inger Harlevi angående ett Arkeologiskt Historiskt museum på Fårö.

Den 21 augusti hade styrelsen ett möte tillsammans med Bungeaurs hembygdsförening i Träffpunkten i Fårösund. Styrelsen har tagit del av Bungeaurs programarbete.

Styrelsen har deltagit, tillsammans med andra gotländska hembygdsföreningar, i ett möte 16 oktober med Sjöfartsverket, som planerar att avveckla svenska fyror. På Gotland planeras en stiftelse som skall ansvara för administrationen kring gotländska fyror och hembygdsföreningarna på Gotland skall få till uppgift att bevaka att fyror lyser. Alla berörda hembygdsföreningar är positiva till förslaget. Fårö Hembygdsförening har svarat Sjöfartsverket att vi är beredda att se till Norsholmens fyr.

I samband med Fårönatta hölls Sjöräddningsmuseet och Käutaboden öppna för visning. Den årliga höstfesten för medlemmarna hölls i Bygdegården 31 oktober.

Den traditionella årliga naturvandringen i hembygdsföreningens regi lockade den 22 juni drygt 40 deltagare. Den råkade infalla i slutet på denna sommars långa, varma och mycket torra period. Detta gjorde att det blev något av en utmaning att bland allt det förtorkade hitta ett område värt att studera.

Ledarna Herman Blom och Erik W. Ohlsson rekognoserade flera tillämnade platser som Giftskog, Stainträsk och Limmor myr bara för att konstatera att nästan allt sevärt där var förbränt.

Det pålitliga området - träskstranden vid Alnäsa - blev räddningen och där fick deltagarna i frisk vind och strålände solsken några tämligen innehållsrika eftermiddags-timmar.

Vandringen över fastmarksåkrarna ner till stranden bjöd trots torkan på en hel del intressant. Här blommade korn- och rågvallmo, nicktistel och flera numer mycket sparsamt förekommande åkerogräs. Nere i skogsbrynet vittnade orkidéerna brudsporre,

Ovan: Blodnycklarna omkring Alnäsa träsk är ståtligare och färgrikare än någon annan stans. Foto Erik W. Ohlsson.

NATURVANDRINGEN

Strax ovan stranden vid Alnäsa träsk visar förekomsten av brudsporrar, att detta en gång varit slåttermarker. Foto Erik W. Ohlsson.

T.v.: Den glänsande vita kärnkniptonen är som en miniatyr av en odlad tropisk orkidé. Foto Erik W. Ohlsson.

hjälmnyckel och tvåblad om att här en gång varit slättermark. Här varnade rödbenor, strandskator och storspovar i ett försök att förflytta sina ungar bort från oss inkräktare. Nere vid träsket drog sig grågåskullarna försvunnet över till andra stranden medan småtärnor, silvertärnor och skrântärnor oförskräckt fortsatte sitt fiskafänge.

Den gröna fina träskstranden var så gott som opåverkad av sommartorkan. Rosmarinvide och olika halvgräs utgjorde grönskan i vilken en hel rad blommande orkidéer påträffades.

Den lilla talldungens vita skogsliljor var till största delen överblommade men kvar stod några exemplar av den lilla vackra ögonpyrolan.

Längs stranden stod i rader de härligaste ängsnycklar i olika färger. Här fanns också släktingarna vaxnyckel och de allra ståtligaste blodnycklar. Ingenstans blir dessa så

sturvuxna och så färgrika som här omkring Alnäsa träsk.

Stranden härnere är en av de få kvarvarande lokalerna i landet för den lilla diskreta myggnyckeln, i vissa floror även kallad gulyxne. Den har här i ett par decennier fört en tynande tillvaro och kämpat hårt med markens axag om livsutrymmet.

Ett ökande bete med Anders Ahlbergs nötkreatur under några år har dock kraftigt gynnat myggnycklarna och i år kunde vi säkert räkna in ett hundratal exemplar. Myggnyckel tillhör de oansenligaste i orkidéfamiljen. En fröjd för ögonen är däremot släktingen kärnkniptrot, som ser ut som en odlad tropisk orkidé i miniatyr. Den hade dagen till ära just börjat slå ut härnere.

Med en kopp kaffe i lä för den friska västanvinden, alltunder att tranor och brun kärnhök passerade förbi avslutades den innehållsrika naturvandringen 2008.

KULTURVANDRINGEN

Trots väderleksutsikterna om regn, samlades ungefär 60 personer vid Engelska kyrkogården, Ryssnäs. Sabine Sten berättade historien om Kolerajukhuset, som drevs från slutet av augusti 1854 till oktober samma år. Färden gick vidare med bilar och cyklar till bronsåldersröset, järnåldersgravfältet och järnåldersgården på Ryssnäs, där Majvor Östergren berättade om livet på Fårö för mer än 1000 år sedan. Karin Börje berättade om Ingmar Bergmans inspelning av Skammen vid Hyluvik. Kaffekorgen intogs efter att alla hade sett slipskårestenen vid Dämba och hört om den heta debatten kring betydelsen och tolkningen av slipskåror på Gotland. Kulturvandringen avslutades efter tre timmar och alla

var nöjda och torra. Regnet föll aldrig. Kulturvandringen inbringade 980 kronor, vilket var ett mycket glädjande tillskott till kassan.

*Nedan: Slipskårestenen vid Dämba.
Foto Tomas Grafström.*

SOMMARFESTEN

Ungefär 100 personer besökte festplatsen vid Nantens hus i Butlex. Nanten var den siste ägaren av väderkvamen vid Butlex. Erik W. Ohlsson berättade historien om Johan Olof Ferdinand Pettersson (1875-1938), "Nanten", och om det fortsatta arbetet med återuppbyggnaden av Nantens hus och förråd. Joe Nordberg, Skär, som idag är 88 år, berättade om de minnen han hade som barn i mötet med Nanten. Anders Ruthström ansvarade för Gutniska lekar och besökarna kunde pröva att drega hank, sparka blåistru, rövkrok och stångstörtning. Det serverades korv och i lotteriet fanns det möjlighet att vinna fina priser sponsrade av Fårös företagare.

*Tage Olsson i färd med att skylta för sommarfesten.
Foto Sabine Sten.*

*Rekonstruktion av Nantens hus vid Butlex.
Foto Sabine Sten.*

*Erik W. Ohlsson och Joe Nordberg i samtal (ovan). Foto Sabine Sten.
Anders Ruthström var ansvarig lekledare på sommarfesten vid Nantens hus i Butlex.
Leken drega hank (nedan). Foto Sabine Sten.*

DEN MEDELTIDA ÖDEGÅRDEN VID LANGHAMMARS - ARKEOLOGIUTSTÄLLNING VID BONDANS

*Sabine Sten, ordförande och Erik W. Ohlsson, sekreterare i hembygdsföreningen,
tillsammans med museichef Lars Sjösvärd, som invigde utställningen.
Foto Clary Winberg.*

Sedan år 2000 har amatörarkeologer grävt ut en medeltida ödegård vid Langhammars under ledning av Läns museet. Under åren har

en mängd arkeologiska fynd tagits tillvara. Under två veckor, 28 juli till 9 augusti ställdes fynden ut på Bondans. Ungefär 1000

Besökare vid invigningen av den arkeologiska utställningen vid Bondans. Foto Sven G. Nilsson.

besökare såg utställningen. Det fanns också möjlighet att med hjälp av en snitslad bana ta sig till utgrävningsplatsen från Bondans och träffa amatörarkeologerna och få en guddad tur. Amatörarkeologerna uppskattade evenemanget och hoppas på att få göra om detta.

Utgrävningarna bekostas av Läns museet, Länsstyrelsen och Vuxen-skolan. Hembygdsföreningen deltog som medarrangör i den arkeologiska utställningen.

Fårö i bildkonsten i Fårö bygdegård

I sommar var det femte gången och tredje året i rad som hembygdsföreningen ordnade en föreläsningkväll till ett hundratal bilder i ämnet Fårö i bildkonsten – från medeltid till nutid. Föreläsningen och urvalet av bilder har varierat under de tre åren, men publiken har varje gång roats av att se porträttbilden från 1400-talet som vi fann i biblioteket i Florens och som sannolikt visar munken Christoforo Buondelmonti, den konstnär som, så vitt vi vet, är den förste

En detalj ur en större gammal målning. Foto Jan Sundström.

som placerade in Fårö i en bild. Han skrev in Fårö som "Fauroh". Porträttbilden från 1400-talet som visar Buondelmonti i arbete är nött och flagnad och någon har en gång i tiden roat sig med att förtydliga Buondelmontis ansikte med svart tusch.

Det var på 1960-talet som vi första gången hörde om den här "urkunden" med Fårö genom författaren Eric Fröberg som också var klockare på ön i många år. Fröberg hade dock inget namn eller uppgifter om upphovsmanen eller kartbilden med Fårö och publiken i bygdegården blir nu varje gång lika häpen när vi visar närbilder från den gamla kartan där man ser hur Buondelmonti skrev in "Fauroh" upp och ned.

Med åren har vi nu inom hembygdsföreningen samlat och noterat ett hundratal olika konstnärnamn och vi har cirka femhundra bilder på olika verk. Det är både kända och okända

Christoforo Buondelmonti var den förste, så vitt vi vet, som ritade in Fårö i en kartbild i början av 1400-talet. Den här porträttbilden är, inte helt säkert men sannolikt, Buondelmonti i arbete. Han skrev in Fårö med "Fauroh" i sin kartbild. Foto Jan Sundström.

konstnärer som arbetat på Fårö och som tillsammans bildar Fårös egen lilla konsthistoria.

Det kommer fortfarande in nya uppgifter med namn på konstnärer som tidigare arbetat på Fårö, men som numera är mer eller mindre glömda. Ett sådant "nyupptäckt" exempel är målaren Barbro Östlin (1928-1996) som kommande vår presenteras i en doktorsavhandling i Uppsala.

Barbro Östlin tillhörde avantgardet i New York under 1960-talet och ingick i kretsarna

kring Andy Warhol och Robert Rauschenberg. I New York målade Östlin abstrakt i stora format – men, att hon i slutet av 1950-talet satt ute på Norsholmen och målade landskap – det vet inte många idag. Hon målade exempelvis strandbodarna ute på den norra delen av Norsholmen. I hennes målningar kan vi se att den tiden var där minst sju stycken små strandbodor intill varandra. Hon bodde själv i en av dem – men idag finns enbart tre bodar kvar på denna plats.

Jan Sundström

HÖSTFESTEN

Osborne Nyström spelar tillsammans med Elizabeth Qviström på höstfesten. Foto Sabine Sten.

Inte mindre än 102 medlemmar anmälde sig till höstfesten 31 oktober. Till middag bjöds det på grillade fårölamm och saffranspannkaka. För underhållningen ansvarade Margaretha Lindqvist med spelkamrater. Närrevyns Arne Ohlsson berättade historier på utpräglat gutamål.

BLÅKRÅKAN PÅ FÅRÖ

Den praktfulla blå och turkosa blåkråkan är den fågel som mer än någon annan kommit att förknippas med Fårö. Den har en given förstaplats i öns ornitologiska historia. Men tråkigt nog har arten försvunnit som häckfågel och det för inte så länge sedan. Ödet delar den med bland annat stenfalk, tobisgrissla och fältpiplärka, vilka också häckat på ön i relativt sen tid. Sedan mitten av 1900-talet har emellertid en del andra arter invandrat däribland rosenfink, skärfläcka och stor-skarv i nämnd ordning.

Blåkråkan har möjligen häckat på Fårö långt tillbaka i tiden. Det kan således ha varit fråga om återinvandring när den på 1930-talet inledde en tre decennier lång häckningsperiod på ön. Den första blåkråkan dök upp 1934 ”då ett exemplar, sittande väggkanten iaktogs av G. Bonde”. 1936 häckade den troligen för första gången då en mindre flock sågs vid Norra gattet i augusti. Sannolikt rörde det sig om en kull med ungfåglar. Samma år hade blåkråkor också iakttagits på annat håll på ön och på Gotska Sandön, där fåglar även setts vid ett par tre tillfällen åren innan. Ett par sågs vid Lansa 1937. En fågel sågs i närheten av gårdarna Marpes och Lansa i juni 1938. En fågel sågs vid Ödehoburga i mitten av juni 1939 och två fåglar höll till på samma plats den 29-30 juni. Den 14 juli samma år fick man det första säkra beviset på häckning då två nyss flygga ungar iaktogs vid Norra gattet. Från 1939 lär den sedan ha häckat årligen till och med 1967 med som mest 14 par (1951). Särskilt lyckosam var perioden 1945-1961 då i snitt 8-9 par häckade årligen. Efter 1961 minskade den kraftigt. 1962 häckade 2 par och 1965 3 möjligen 4 par. Minst ett par torde ha häckat även 1964 och 1966 då ungfågelkullar sågs vid Norra gattet båda åren i juli. Det sista paret häckade vid

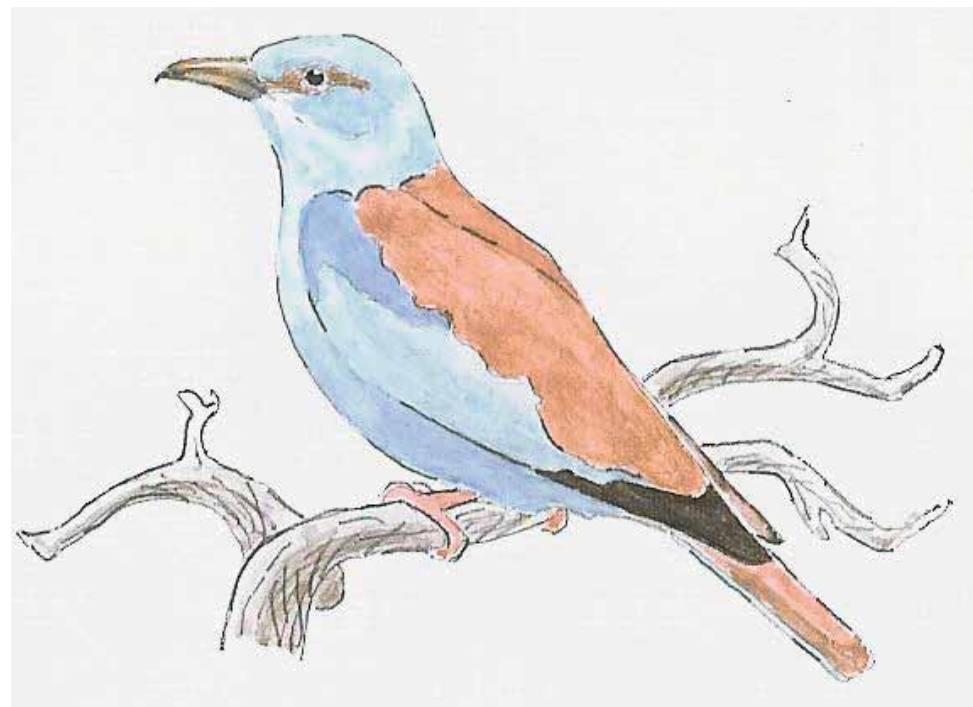
Giftskog mellan Lansa och Ödehoburga 1967. I Fårölitteraturen förekommande uppgifter om senare häckningar är obekräftade, osäkra och sannolikt felaktiga.

Blåkråkan är numer en sällsynthet i landet. Någon enstaka iakttagelse görs årligen. Den senaste gjordes på Fårö då en fågel visade sig vid Bondans den 28 juli 2008. Övriga iakttagelser av tillfälligt besökande blåkråkor till ön efter sista häckningsåret: Ett exemplar vid Ödehoburga den 25 maj och ett ex. vid Norra gattet den 9 juni 1968; ett ex. vid Langhammars den 13-14 augusti 1970; ett ex. vid Båta, Alnäsa den 2 juni 1975; ett ex. vid Hammars den 3 augusti 1991.

Lotsen Haldur Wigsten och folkskolläraren Sigfrid Durango ägnade en stor del av sina liv åt att studera och skildra öns fågel-liv. Båda har också skrivit en hel del om förekomsten av blåkråka på ön i bland annat årsboken Fauna och Flora. För Wigsten fick blåkråkan en framträdande roll. Sina första fåglar såg han i augusti 1936 då ”6-7 fåglar ströko omkring i skogen ovanför och över slätten nedanför min bostad vid Norra gattet”. Från denna tid började han föra anteckningar över blåkråkornas liv och leverne under i stort sett hela den period som fåglarna regelbundet höll till på ön. Studierna förlades huvudsakligen till fåglarnas kärnområde det vill säga tallhedarna vid Lansa, Norra gattet och Ödehoburga. Fåglarna häckade också på andra håll bland annat vid Kalbjärga, Mölnor, Marpes och Dämba. Wigsten har i sina anteckningar noterat var boplatserna fanns, hur många par som häckade, antalet ägg, häckningsutfall, när ungarna lämnade boet samt en mängd andra uppgifter av intresse som när fåglarna anlände på våren och gav sig iväg på sensommaren.

En annan betydelsefull insats i Wigstens förhållande till blåkråkorna var skyddet av boträden, i regel höga grovstammiga tallar. Fåglarna lade och ruvade sina ägg i vanligen gamla spillkråkehål, men också i holkar och andra håligheter. Wigsten märkte ut alla boträd han kände till med nummerbrickor fastspikade på stammarna. Det rörde sig om så pass många som ett femtiotal. För att säkra boträden såg han till att en del blev fridlysta och fick därmed inte fällas. Andra inköptes av Wigsten för att på så sätt säkerställa trä-

svinnande som häckfågel på Fårö? Den frågan har många ställt sig. En del hävdar att det berodde på försämringar i klimatet. Blåkråkan vill ha sol och värme med god tillgång på föda för att riktigt trivas, och födan består av insekter och andra småkryp. Andra hävdar att tillbakagången och försvinnandet berodde på alltför närgångna fågel-skådare men också på strömmen av turister med störningar vid boplatserna som följd. Tydliga märken på en del boträd och plötsliga svinn av hela äggkullar skvallrade om

den åt blåkråkan. Trots åtgärderna fälldes flera av de märkta träden och några föll också för stormar. Även sedan Wigsten flyttat från ön har många av de gamla boträden fällits eller av ålder fallit till marken, men ett fåtal gamlingar står kvar än i dag.

Men vad var orsaken till blåkråkans för-

att ockå äggsamlare varit i farten. Att dessa i hög grad bidrog till fågelns försvinnande kan man utgå ifrån.

En i sammanhanget högtintressant jämförelse är förekomsten av blåkråka i grannlandet Estland, som länge varit en av fågelns verkliga hemländer. Där har beståndet haft

en nära nog likartad utveckling som den på Fårö. 1880 betecknades den som sällsynt i landet, men beståndet var vid den tiden statt i ökning. Före 1900 hade den häckat på 15 platser. Från 1930-talet ökade beståndet kraftigt. I mitten på 1940-talet fanns den på 94 platser. På 1950-talet häckade ”tusentals” par. Låt vara att uppgiften är överdriven men sannolikt häckade den med åtskilliga hundra par. Därefter kraschade beståndet för att omkring 1990 uppgå till 150-200 par. Som på Fårö kulminerade beståndet i mitten av 1900-talet. Under de första åren på 2000-talet fanns högst två par och under det gångna året häckade arten troligen inte alls. Där tror man att den ökande gifthanvändningen inom jordbruket varit den främsta orsaken till nedgången och utslagningen av beståndet. Även i övervintringsområdet i Afrika far blåkråkorna mycket illa av den där till synes okontrollerade användningen av gifter i jordbruket. Giftet får fåglarna i sig via födan.

Blåkråkans svenska utbredningshistoria är i korthet följande: I sydsverige har den varit häckande åtminstone sedan 1700-talet. I början av 1800-talet häckade den längs östersjökusten från Skåne till norra Uppland och på flera håll i inlandet. Från mitten av århundradet började arten att märkbart minska i antal och utbredning. På det gotländska stor-

landet har blåkråkan sannolikt aldrig varit särskilt talrik, men den har ändå häckat där vid några tillfällen under 1800-talet. I början av 1900-talet häckade blåkråkan bara i Skåne, Blekinge, östra Småland och Östergötland. På fastlandet höll den sig som längst kvar i östra Småland där den var häckande ännu 1943. Som ovan nämnts häckade den på Fårö under några årtionden i mitten av 1900-talet och är efter 1967 utgången som häckfågel i landet. I Europa har blåkråkan främst en östlig utbredning. Invandringen till Sverige torde ha skett från de baltiska länderna, vilka faller inom artens egentliga utbredningsområde. Blåkråkans framtid i nordeuropa ser i nuläget ganska dystert ut. Men så länge den då och då dyker upp på Fårö och storlandet finns hopp om att den åter skall bosätta sig här.

Bild och bildtext **Berndt Lundin**

Styrelsen vill tacka alla företagare på ön som sponsrat de fina vinstlotterna till sommarfesten och till höstfesten. Lotteriförsäljningen på sommarfesten och höstfesten inbringade 10.000 kronor.

Broänge Gårdsbutik, Kaj Engström, Rolf Engström, Ebbas Mat och Kaffé, Ebbes, Carlssons Restaurang, Erik W. Ohlsson, Friggars Café, Friggars Krog, Gåsemora Gårdsbutik, Inga Rimpfors Ohlsson, Kerstin Blomberg, Lauters Café Bar Mat, Nisse Nilsson (Lauter), Restaurang Simunds, Stora Gåsemora Gård, Strandskogen, Sudersands Fritidsanläggning, Sylvis Döttrars Hembageri & Café.

Styrelsen vill framföra ett stort tack för de minnesgåvor som skänkts till Hembygdsföreningen under året. De är ett kärt tillskott till föreningens verksamhet och vi har som tidigare skriftligt tackat givarna.

Försäljning av Fåröböckerna fortsätter

Försäljningen av de tre Fåröböckerna – FårÖ Den egensinniga ön utgiven 2001, FårÖ Bebyggd land utgiven 2004 och FårÖ Människorna på ön utgiven 2007 har fortsatt under året. Per 10 november har under 2008 sålts 44 ex. av del 1, 37 av del 2 och 82 av del 3. Summa 163 böcker.

På de tre marknadsdagarna under sommaren och hösten såldes 52 böcker. Återförsäljare på Fårö har varit ICA Nära, Ebbes, Infocentret och Skärgalleriet. På ”Storlandet” Bokia, Länsmuseum och Bungehallen. Via ”nätet” har vi levererat till ett 15-tal adresser. Resterande försäljning har skett direkt

från lagret på Mölnarve.

Vid köp av böckerna genom Fårö Hembygdsförening gäller följande priser:

Del 1 och 2 kostar 390:-/st. vardera

Del 3 450:-/st.

Paketpriser:

Del 1+2 650:-

Del 1+3 750:-

Del 2+3 700:-

Del 1+2+3 1.000:-

Vid sändning tillkommer frakt.

Köp/beställning sker hos Ingrid Nyström,

Fårö Mölnar 2203, 624 66 Fårö

E-post: ion_molnor@hotmail.com

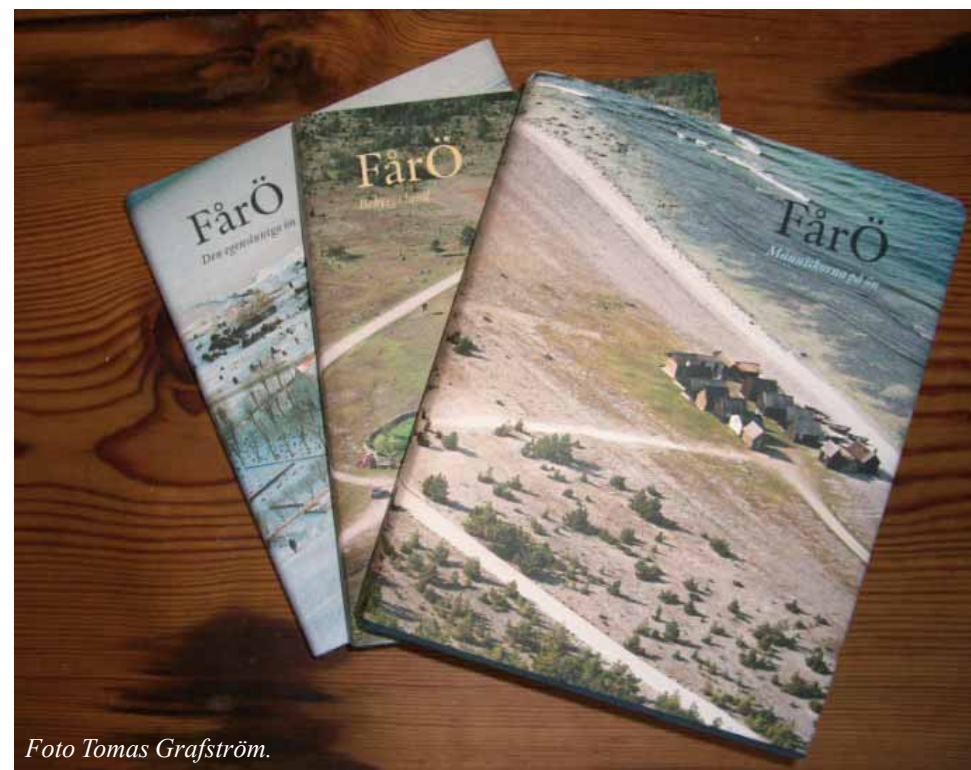

Foto Tomas Grafström.

Omslagsbild: Sudersand i november. Foto Sabine Sten.

Layout: Marita Huzelius, Gåsemora; december 2008.